

EURES

POIŠČITE ZAPOS- LITEV V EVROPI

VODNIK ZA ISKALCE ZAPOSLOTITVE

Rokopis je bil dokončan decembra 2019

Revidirana tretja izdaja

Niti Evropska komisija niti osebe, ki delujejo v njenem imenu, niso odgovorne za uporabo podatkov iz te publikacije.

Luxembourg: Urad za publikacije Evropske unije, 2021

© Fotografije: Shutterstock

© Evropska unija, 2021

Ponovna uporaba je dovoljena z navedbo vira.

Politiko ponovne uporabe dokumentov Evropske komisije ureja Sklep 2011/833/EU (UL L 330, 14.12.2011, str. 39).

Za dovoljenje za uporabo ali reprodukcijo fotografij ali drugega gradiva, za katere Evropska unija nima avtorskih pravic, je treba zaprositi neposredno imetnike avtorskih pravic.

Tiskana različica	ISBN 978-92-95218-82-6	doi:10.2883/43456	HP-01-21-051-SL-C
PDF	ISBN 978-92-95218-48-2	doi:10.2883/927117	HP-01-21-051-SL-N

OSREDOTOČITE SE NA PRIHODNOST

Življenje in delo v drugi državi sta vznemirljiva možnost za Evropejce vseh starosti. Vse več ljudi prepoznava prednosti pridobivanja poklicnih izkušenj v drugi evropski državi.

Kljub temu je Evropejec, ki živi in delajo v državi, ki ni njihova domovina, še vedno samo 3 %. Pa vendar lahko tudi s kratkotrajnim delom v tujini pridobite veliko novih znanj in spretnosti ter si povečate možnosti za boljšo zaposlitev v domovini.

Načelo Evropske unije o prostem gibanju delavcev* velja za eno najpomembnejših pravic državljanov EU. Pomeni, da se lahko preselite v

„Delo v tujini širi obzorje in vam omogoča, da izkusite neodvisno življenje. Pripomore k večji samozvesti in razširitvi osebne mreže. Če se preselite, bodite odprti za novo kulturo ter pripravljeni na učenje novih stvari.“

Iskalec zaposlitve iz Litve, ki živi in dela na Danskem

katero koli državo članico EU ter tudi na Islandijo, v Lihtenštajn, na Norveško in v Švico. Priložnosti za motivirane in mobilne iskalce zaposlitve so zato neomejene, poleg tega je na voljo dovolj strokovnjakov, ki vam bodo na tej poti pomagali z nasveti in informacijami.

Kaj lahko pridobite z življenjem in delom v tujini?

- **Priložnost za razvoj novih poklicnih in osebnih znanj in spretnosti.** Naučite se novega jezika, pridobite nove poklicne izkušnje, okrepite samozvest in izboljšajte sposobnost komuniciranja. Življenje in delo v tujini sta tako popolna rešitev za tiste, ki želijo nekaj „dodane vrednosti“ v življenjepisu, ki bo naredila vtis na prihodnje delodajalce.
- **Boljše razumevanje drugih držav in kultur.** Evropa je čudovito raznolika celina, ki skriva marsikaj. Če se poglobite v življenje v drugi državi, lahko izkusite novo kulturo in življenjski slog, hkrati pa omogočite drugim, da bolje spoznajo vašo državo.
- **Dragocena izkušnja spoznavanja novih ljudi in sprejemanja novih izzivov.** Če niste prepričani, da vam delo v tujini ustreza, preverite možnosti za sezonsko ali začasno delo. Tako vam ne bo treba

skleniti dolgoročne pogodbe, a boste vseeno lahko pridobili dragocene izkušnje, s katerimi si boste izboljšali prihodnje priložnosti za delo.

Pridobivanje novih znanj in spretnosti ter mednarodnih delovnih izkušenj vam lahko samo koristi. Ta preprosti vodnik vam zagotavlja najboljše nasvete in koristne informacije, ki vam bodo v pomoč, če ste si za cilj postavili Evropo!

PRILOŽNOST TRKA NA VRATA

Ali imate posebno poklicno znanje ali spretnost? Če imate strokovno znanje in izkušnje v sektorjih, v katerih je veliko prostih delovnih mest, ki jih je težko zapolniti, kot so na primer okoljski ali zdravstveni sektor ali sektor IKT, boste morda ugotovili, da je v številnih evropskih državah veliko povpraševanje po vašem poklicnem profilu.

* Ali potrebujete delovno dovoljenje?

Za državljane nekaterih evropskih držav je lahko dostop do evropskega trga dela za določen čas omejen, odvisno od tega, kdaj je njihova država pristopila k EU. EURES vas lahko seznani s tem, v katere države se lahko prosto preselite in za katere potrebujete dovoljenje.

O ČEM JE TREBA RAZMISLITI PRED SELITVIJO V TUJINO

Če razmišljate o selitvi v tujino, morate to dobro premisliti. V nadaljevanju je navedenih nekaj stvari, o katerih boste morda želeli razmisliti, preden se odločite za ta korak.

- **Ali lahko dobite zaposlitev?** Dobro izhodišče za iskanje zaposlitve v tujini je, da preučite svoje možnosti in se prijavljate na delovna mesta, ko ste še v domovini. Skrbno raziščite, v katerih državah potrebujejo delavce z vašim znanjem in izkušnjami ali na področju dela, ki vas zanima. Raziščite trg dela v teh državah. Poskrbite, da bo vaš življenjepis jasen in jedrnat, poudarite, kaj ste se že naučili ali dosegli, ter zakaj je to pomembno za delovno mesto, za katero se prijavljate.
- **Poklicna pot je le ena od možnosti.** Mobilnost lahko poleg številnih drugih možnosti pomeni tudi nadaljnje izobraževanje, strokovno usposabljanje in pripravništvo. Na teh področjih ima EU vzpostavljene programe podpore, med katerimi sta Leonardo da Vinci (poklicno izobraževanje in usposabljanje) in Erasmus (izmenjava študentov in delovna praksa v tujini), ter strategijo „Ponovni razmislek o izobraževanju“, ki je osredotočena na razvoj znanj in spretnosti za trg dela. Za več informacij obiščite ec.europa.eu/education

- **Ali govorite ustrezni jezik?** Vaš delodajalec bo verjetno pričakoval, da boste imeli vsaj nekaj znanja lokalnega jezika, prednost v vsaki državi pa je tudi osnovno znanje angleščine. Pred odhodom razmislite o vpisu v jezikovni tečaj – tudi če to ni obvezno za vsako prosto delovno mesto, lahko izboljša vaše možnosti.

- **Ali bodo vaše poklicne kvalifikacije v tujini priznane?** Če ste kvalificirani za delo v domovini, lahko delate kjer koli v Evropi. V skladu z načelom prostega gibanja delavcev lahko svoj poklic opravljate v vseh državah članicah EU ter na Islandiji, v Lihtenštajnu, na Norveškem in v Švici. Vendar skrbno preverite opis vsakega delovnega mesta – nekateri delodajalci lahko zahtevajo določene diplome, certifikate ali druge kvalifikacije.

- **Kaj pa izobrazba?** Splošnega priznavanja izobrazbe po vsej Evropi trenutno ni, kar pomeni, da ima lahko delodajalec v eni državi pomisleke glede zaposlitve delavca iz druge države, če stopnja njegove izobrazbe ni priznana. Koristne informacije najdete v razdelku Delo in upokožitev na portalu Tvoja Evropa (europa.eu/youreurope/citizens). Obiščete pa lahko tudi spletno mesto

„Navezava stikov z mrežo EURES je bila najboljša stvar, kar sem jih lahko naredila za svojo kariero. Lani sem lokalnemu Euresovemu svetovalcu poslala dopis, v katerem sem mu pojasnila, da želim opraviti pripravništvo v vinarskem podjetju v Italiji. Tri mesece pozneje je urad EURES Italija našel delovno mesto, ki je vključevalo nastanitev in stroške bivanja. EURES mi je nudil podporo ves čas pripravništva. Ko sem prispela v državo, mi je EURES pomagal izpolniti obrazce za pridobitev vseh potrebnih dokumentov.“

Dalma, iskalka zaposlitve z Madžarske

Evropske komisije o evropskem ogrodju kvalifikacij (EOK) (ec.europa.eu/eqf).

- **Ali se bo z vami preselila tudi vaša družina?** Kot evropski državljani imate vi in vaša družina enake pravice kot domači delavci. Člani vaše družine se lahko v ciljni državi šolajo ali delajo, zato je koristno, da se pred odhodom pozanimате, kakšne so možnosti tudi zanje.

Odločili ste se za selitev, zato potrebujete dodatne informacije. Na voljo imate naslednje vire, ki vam bodo pomagali in vas vodili skozi celotni postopek:

Evropska mreža za zaposlovanje EURES zajema vse države članice EU ter Islandijo, Lihtenštajn, Norveško in Švico. Ima mrežo partnerjev, vključno z javnimi zavodi za zaposlovanje, zdaj pa se še širi, z namenom vključitve dodatnih partnerjev v vaši domovini. Informacije o teh partnerjih so na voljo na portalu EURES: eures.europa.eu.

Mreža EURES ponuja najrazličnejše storitve, ki so prilagojene vašim potrebam:

- **Portal za zaposlitveno mobilnost EURES:** zagotavlja informacije o prostih delovnih mestih v 31 državah in vam omogoča, da ustvarite profil, vnesete svoj življenjepis ter dostopate do podatkov o življenjskih in delovnih razmerah po vsej Evropi. Portal je prikazan na spletiščih vodilnih družbenih medijev in ima svojo aplikacijo za pametne telefone. Če potrebujete pomoč pri ustvarjanju računa, pripravi življenjepisa ali iskanju prostih delovnih mest, je Euresova

služba za pomoč uporabnikom na voljo prek spletnega klepeta v živo, po e-pošti, telefonu ali Skypu. Za več informacij obiščite spletno mesto eures.europa.eu.

- **Mreža Euresovih svetovalcev:** EURES ima več kot 1 200 svetovalcev v 31 državah, ki sodelujejo z nacionalnimi javnimi zavodi za zaposlovanje in iskalcem zaposlitve zagotavljajo informacije o mobilnosti. Dosegljivi so po telefonu in e-pošti, z njimi pa se lahko tudi osebno srečate ali se pogovorite na prireditvah v okviru evropskih (spletnih) dni zaposlovanja (podrobnosti so na voljo na naslednji strani).
- **EURES v čezmejnih regijah:** življenje v eni in delo v drugi državi je najpogostejša oblika mobilnosti delovne sile. EURES deluje tudi v čezmejnih regijah po vsej Evropi. Informacije za čezmejne delavce so na voljo na portalu za zaposlitveno mobilnost EURES, pri vaših lokalnih Euresovih svetovalcih in na strani 11 te brošure.

Pomagajo vam lahko tudi:

- **Zasebne agencije za zaposlovanje:** zasebne agencije za zaposlovanje vam v vaši domovini ali ciljni državi zagotavljajo najrazličnejše informacije in učinkovite storitve posredovanja dela. Njihovi svetovalci vas lahko vodijo skozi posamezne stopnje zaposlitvenega postopka.

- **Spletni iskalniki zaposlitve:** nekateri iskalniki zaposlitve vam omogočajo vnos življenjepisa, oblikovanje profila iskalca zaposlitve, prejemanje obvestil o zanimivih ponudbah za delo in pregledovanje objav prostih delovnih mest.
- **Družbeni mediji:** družbene medije uporablja približno polovica uporabnikov spleta v EU. Če redno uporabljate platforme, kot so Facebook, Twitter ali LinkedIn, jih lahko izkoristite za promocijo svojih poklicnih znanj in spretnosti ter interesov in si ustvarite nekakšen virtualni življenjepis. Pri tem pa bodite previdni, kaj počnete in govorite na spletu, ter s pomočjo nastavitve poskrbite za zasebnost svojih objav in fotografij.

„Euresov svetoalec mi je dal informacije o obiskovanju tečaja za vrtnarja v rastlinjaku na Danskem, ki je zajemal tudi jezikovni tečaj danščine in delo na danski kmetiji. To se mi je zdela zanimiva priložnost in način za pridobitev novih znanj in spretnosti za moje prihodnje poklicno življenje. Delo v tujini ti razširi obzorje, naredi te bolj samostojnega, poveča ti samozavest in razširi tvojo osebno mrežo!“

Sarunas, iskalec zaposlitve iz Litve

Euresove storitve so celovite in dostopne vsem evropskim iskalcem zaposlitve – pred iskanjem zaposlitve, med njim in po njem.

Obpravljajo vse vidike življenja in dela v tujini, od zagotavljanja poklicnega usmerjanja, pregledovanja in prevajanja življenjepisov, analize ponudb in omogočanja videokonferenčnih storitev za razgovore do zagotavljanja informacij o evropskem trgu dela, nudenja pravnih nasvetov in nasvetov o socialni varnosti, organiziranja zaposlitvenih sejmov ter svetovanja o priložnostih za usposabljanje, učenje jezika ali financiranje – če omenimo le nekaj storitev.

Storitve na splošno zajemajo naslednje:

Portal za zaposlitveno mobilnost EURES, na katerem je objavljenih več kot milijon prostih delovnih mest iz vse Evrope in skoraj toliko življenjepisov ter podatki o več tisoč registriranih delodajalcih. Ponuja vam orodja za:

- ustvarjanje profila, ki omogoča označevanje zanimivih sektorjev ali držav ter prejemanje e-pošte z obvestili o ustreznih prostih delovnih mestih;
- vnos in urejanje življenjepisa v eni ali več jezikovnih različicah ter njegovo objavo na spletu, kjer si ga lahko ogleda 30 000 delodajalcev, registriranih na portalu;

- iskanje informacij o življenju in delu v izbrani državi;
- iskanje evropskih (spletnih) dni zaposlovanja in drugih zaposlitvenih prireditev v vaši regiji;
- povezovanje z drugimi iskanci zaposlitve in izmenjavo nasvetov o iskanju zaposlitve ter življenju in delu v tujini.

Euresovi svetovalci in drugi strokovnjaki za zaposlovanje, zlasti v mreži EURES; nanje se lahko med postopkom zaposlovanja ali selitvijo obrnete vsakokrat, ko potrebujete informacije in nasvete. Ker imajo strokovno znanje s področja praktičnih, pravnih in upravnih vidikov mobilnosti evropske delovne sile, lahko:

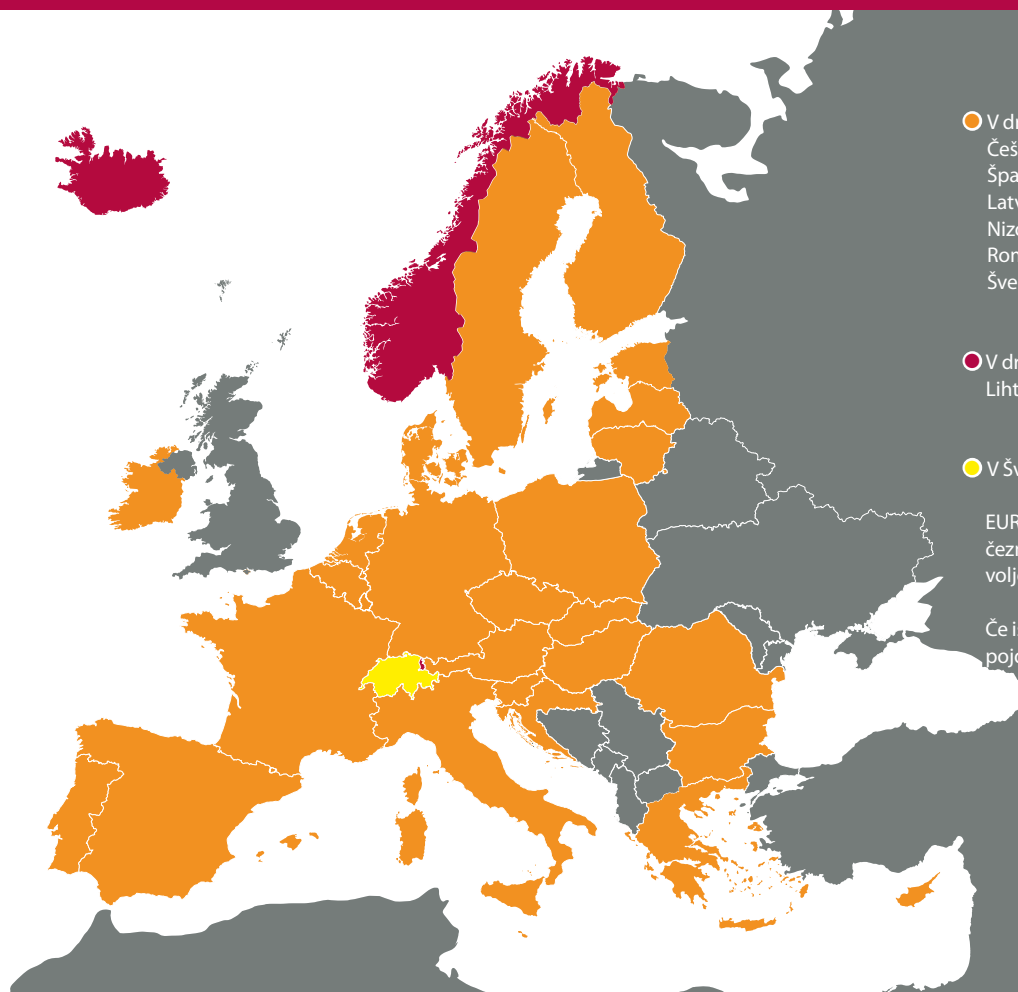
- priporočijo zanimive ponudbe na podlagi vašega profila in celo poskušajo povezati vaš profil z ustreznim delodajalcem v drugi evropski državi;
- pomagajo pri prijavi na delovno mesto in posredujejo vaš življenjepis morebitnim delodajalcem;
- priskrbijo informacije o življenjskih in delovnih razmerah v vaši ciljni državi;
- pomagajo pri začetkih v novi državi z zagotavljanjem informacij o nastanitvi, socialni varnosti in obdavčenju ter, po potrebi, informacij o šolah in zdravstveni oskrbi za vašo družino.

Upoštevajte, da se razpoložljive storitve med državami ali Euresovimi partnerskimi organizacijami lahko razlikujejo.

Več informacij in kontaktne podatke lokalnega Euresovega svetovalca ter drugih strokovnjakov za zaposlovanje lahko najdete na portalu za zaposlitveno mobilnost EURES.

EVROPSKI (SPLETNI) DNEVI ZAPOSLOVANJA IN DRUGE PRIREDITVE

Po Evropi vsako leto poteka na stotine Euresovih prireditev, ki so zlahka dostopne in brezplačne. Najbolj znani so evropski dnevi zaposlovanja, ki so idealni za spoznavanje morebitnih delodajalcev bodisi na kraju prireditve bodisi prek spleta, na njih pa se lahko udeležite tudi prireditev, na katerih strokovnjaki neposredno odgovarjajo na vprašanja udeležencev, ter izkoristite priložnost za osebno video-mentorstvo, pridobite informacije o zaposlitveni mobilnosti in druga ustrezna znanja. EURES gosti tudi konference, seminarje in informativne dneve o splošni mobilnosti, na katerih so Euresovi svetovalci na voljo za strokovne nasvete o iskanju zaposlitve v Evropi. Za več informacij o prireditvah v svoji bližini preverite koledar prireditev na portalu za zaposlitveno mobilnost EURES.

● V državah članicah EU: Belgija, Bolgarija, Češka, Danska, Nemčija, Estonija, Irska, Grčija, Španija, Francija, Hrvaška, Italija, Ciper, Latvija, Litva, Luksemburg, Madžarska, Malta, Nizozemska, Avstrija, Poljska, Portugalska, Romunija, Slovenija, Slovaška, Finska, Švedska.

● V državah EGP = države članice EU + Islandija, Lihtenštajn in Norveška.

● V Švici.

EURES je zastopan v različnih regijah in čezmejnih regijah. Več podrobnosti je na voljo na portalu EURES.

Če iščete najbližjega Euresovega svetovalca, pojdite na **eures.europa.eu**.

GLAVNE RUBRIKE

Tu lahko iskalci zaposlitve najdete informacije o delu v tujini, pripravah na razgovor in selitvi v novo državo, pa tudi informacije o možnostih, ki jih Evropska komisija ponuja za izobraževanje in usposabljanje po vsej Evropi.

1. Kaj lahko EURES stori za vas? V tem razdelku so navedene vse storitve, ki jih zagotavljajo Euresovi člani in partnerji.

2. Iskanje zaposlitve. V tem razdelku je pojasnjeno iskanje zaposlitve v 31 evropskih državah, oblikovanje in urejanje svojih spletnih profilov za iskanje zaposlitve, ter kako se naročiti na elektronska obvestila o zanimivih prostih delovnih mestih.

3. Oblikovanje spletnega življenjepisa. Ta razdelek vam omogoča, da brezplačno ustvarite in urejate svoj življenjepis v več jezikih, po želji v obliki Europass.

4. V razdelku **Stopite v stik s svetovalcem EURES** lahko najdete kontaktne podatke Euresovega svetovalca v vaši bližini, ki vam lahko pomaga najti ustrezna prosta delovna mesta na lokalni, regionalni ali nacionalni ravni.

5. Življenje in delo je razdelek s praktičnimi, pravnimi in upravnimi informacijami o mobilnosti. Preverite sedanje trende na evropskem trgu delovne sile po državah, regijah in sektorjih dejavnosti.

6. V razdelku **Koledar prireditvev** so predstavljene prihodnje prireditve v vaši regiji, ki bi vas utegnile zanimati. Spremljate lahko evropske dni zaposlovanja in druge zaposlitvene sejme ali možnosti za srečanja z Euresovimi svetovalci v okviru informativnih dni o splošni mobilnosti.

7. Razdelek **Novice** vsebuje najnovejše članke in videoposnetke o evropskih delovnih mestih ter mobilnosti. Ogledate si lahko navdihujoče zgodbe o uspehu drugih delodajalcev, ki so imeli koristi od Euresovih storitev.

8. **Glasilo EURES in vi** izhaja vsak mesec in med drugim prinaša informacije o zaposlitveni mobilnosti, sedanjih trendih ter prihodnjih prireditvah Euresa. Lahko ga preberate na spletu ali prejimate po e-pošti.

9. V razdelku **Pomoč in podpora** boste našli odgovore na večino vprašanj. Na voljo vam je tudi Euresova služba za pomoč uporabnikom, ki odgovarja na vaše poizvedbe po telefonu, e-pošti, spletnem klepetu v živo in Skypu.

10. Razdelek **Povezave** vas napotuje na druga spletna mesta z informacijami o mobilnosti evropske delovne sile, vključno z nacionalnimi javnimi zavodi za zaposlovanje ter številnimi publikacijami, ki vam bodo v pomoč pri iskanju.

PRIHODNJI RAZVOJ IN DRUGE STORITVE

Evropski (spletni) dnevi zaposlovanja iskalcem zaposlitve in delodajalcem omogočajo brezplačno „virtualno“ srečanje, kar jim prihrani čas in denar, ki bi ga sicer porabili za potovanje do kraja prireditve. Udeleženci si lahko ogledajo predstavitev, oddajo prijave za prosta delovna mesta ter se neposredno srečajo s kadrovskimi svetovalci in Euresovimi svetovalci. Za podrobnosti o prejšnjih in prihodnjih dnevih zaposlovanja obiščite spletno mesto europeanjobdays.eu.

PRIJAVA NA DELOVNO MESTO

Ste našli zanimivo priložnost? Zdaj morate pripraviti prijavo, s katero boste izstopili iz množice. Pri tem vam lahko pomagajo Euresovi svetovalci, lahko pa obiščete portal za zaposlitveno mobilnost, na katerem so na voljo bistveni nasveti.

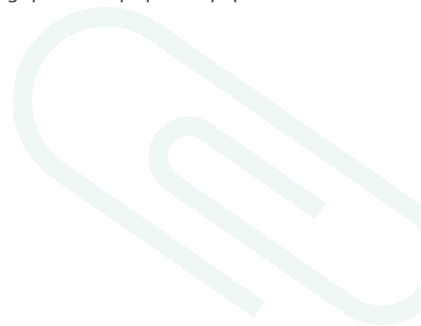
Običajno je prijava sestavljena iz spremnega pisma in življenjepisa, nekateri delodajalci lahko zahtevajo tudi, da izpolnite standardni obrazec za prijavo. Ne pozabite, da je to prvi vtis, ki ga naredite na delodajalca, zato si vzemite čas in ga izpopolnite.

- **Spremno pismo:** v njem navedite, zakaj se zanimate za delovno mesto, zaradi katerih izkušenj ste zanj primerni in kaj lahko prispevate podjetju. Izražajte se jasno, razumljivo in jedrnat.
- **Priprava na razgovor:** razgovor se lahko opravi osebno ali po telefonu – vsekakor je bistveno, da se nanj dobro pripravite. Za vsak primer imejte pri sebi različne potrebne dokumente, na primer življenjepis in/ali osebni dokument.

- **Seznajte se s podjetjem:** ne pozabite zbrati čim več informacij o podjetju. Pokažite, da veste, s čim se ukvarja in kaj išče. Pripravite si nekaj zanimivih vprašanj, s katerimi boste dokazali, da ste se o podjetju že pozanimali.
- **Pozanimajte se o delovnem mestu:** opis delovnega mesta vam najbolj pove, katera vprašanja vam bo zastavil delodajalec na razgovoru. Ali pripisuje velik pomen skupinskemu delu, sposobnosti prevzemanja pobude ali prilagodljivosti? S konkretnimi primeri iz svojih izkušenj pokažite, da izpolnujete te zahteve.
- **Pričakujte nepričakovano:** morda vam bodo zastavili težka ali nepričakovana vprašanja. Ne prestrašite se. Dokažite, da lahko ostanete mirni, tudi ko ste pod pritiskom, vzemite si čas za razmislek in mirno odgovorite. Ni pomembno, če ne poznate odgovora – delodajalce bo zanimalo, kako boste oblikovali svoj odgovor in kako bi poiskali nove informacije.

ŽIVLJENJEPIS

- Najprej navedite najnovejše izkušnje in usposabljanja.
- Uporabljajte kratke stavke in pozitiven način izražanja.
- Poudarite naloge, ki so povezane z želenim delovnim mestom, in uporabljajte „aktivne“ glagole.
- Poskrbite, da bo vaš življenjepis resničen, posodobljen in točen.
- Življenjepis naj ne bo daljši od dveh strani.
- Prosite nekoga z dobrim znanjem jezika, v katerem ste napisali življenjepis, po možnosti osebo, ki ji je jezik dokumenta materni jezik, da ga prebere in po potrebi popravi.

Ko zapustite svojo državo in prispete v novo, je to lahko zelo stresna izkušnja. Seznaniti se morate z novimi upravnimi postopki, spoznati ljudi, se morda naučiti jezika. Za nasvete in informacije se lahko pred odhodom obrnete na lokalnega Euresovega svetovalca.

Nekaj Euresovih nasvetov za selitev:

SELITEV

- Poskrbite, da bodo urejene še zadnje podrobnosti, in prekinite vsa pogodbeni razmerja s ponudniki storitev.
- O selitvi po potrebi obvestite pristojni organ lokalne skupnosti, v kateri živite.
- Spremenite poštni naslov in navedite naslov, na katerega naj se posreduje pošta, ki bo prispela po vašem odhodu.
- Ne pozabite vzeti s sabo pomembnih dokumentov – veljavnih potnih listov ali osebnih izkaznic zase in za družinske člane.

PRIHOD

- **Nastanitev:** koristno je, da preverite možnosti nastanitve, še preden prispete v novo državo, in tako ugotovite, kateri predeli ustrezajo vašemu proračunu in pričakovanjem.

- **Socialna varnost:** vsi prejemki iz naslova socialne varnosti, povezani s pogodbo o zaposlitvi v novi državi, so enako zagotovljeni vsem državljanom držav članic EU ter Islandije, Lihtenštajna, Norveške in Švice. To velja tudi za „napotene delavce“, ki so zaposleni v eni državi članici EU, vendar so začasno napoteni na delo v drugo državo članico EU (glej razdelek „Politike in dejavnosti“ na spletnem mestu ec.europa.eu/social). Socialni prejemki zajemajo nadomestilo za čas bolezni in porodniškega dopusta, nadomestilo za primer brezposelnosti in družinske dodatke, nadomestilo za nezgode pri delu in poklicne bolezni ter invalidske in starostne pokojnine. Pred odhodom iz domovine se obrnite na svoj zavod za socialno varnost, da pridobite vse potrebne informacije in zahtevane obrazce EU. Na zgornjem spletnem mestu si preberite tudi o vzajemnem informacijskem sistemu EU o socialni varnosti (Missoc).

- **Evropska kartica zdravstvenega zavarovanja (EHIC):** je na voljo brezplačno vsem državljanom držav EU/EGP in Švice. Zagotavlja vam enak dostop do nujne zdravstvene oskrbe v javnem sektorju (npr. zdravniki, lekarne, bolnišnice), kot ga imajo državljani zadevnih držav. Kljub temu si takoj po prihodu v novo državo uredite nacionalno zdravstveno zavarovanje.

- **Pokojnina:** če prejemate državno pokojnino od ene ali več držav članic EU in se preselite v drugo državo EU ali na Islandijo, v Lihtenštajn, na Norveško ali v Švico, lahko tam še naprej prejemate celotni znesek svoje pokojnine. Več informacij o tem, kako so zaščitene vaše pravice iz socialne varnosti, je na voljo na spletnem mestu ec.europa.eu/social-security-coordination.
- **Obdavčenje:** da državljanom ne bi bilo treba dvakrat plačevati davka za isto dejavnost ali prihodek v drugi državi EU, so Evropske države sklenile dvostranske davčne sporazume. Za prilagojeni nasvet se obrnite na pristojne organe v svoji matični državi.

Več informacij o teh temah dobite pri EURES-u. Obiščite stran „Življenje in delo“ na portalu za zaposlitveno mobilnost ali vzpostavite stik z lokalnim Euresovim svetovalcem.

Mala in srednje velika podjetja (MSP) so glavni steber evropskega gospodarstva, saj v to kategorijo spada več kot 99 % evropskih podjetij, vse več evropskih državljanov pa načrtuje ustanovitev lastnega podjetja v drugi državi.

Če ste polni najrazličnejših zamisli o ustanovitvi podjetja drugje v Evropi, smo za vas pripravili nekaj priporočil:

- **Naredite poslovni načrt:** natančno morate vedeti, s čim se bo podjetje ukvarjalo, koliko vas bo stala njegova ustanovitev, koliko časa boste potrebovali zanjo in katere upravne postopke boste morali opraviti. Ne čakajte z načrtom do prihoda v novo državo – lažje ga boste pripravili doma. Vzpostavite stik z lokalno gospodarsko zbornico, ki morda ponuja tečaje o pripravi celovitega poslovnega načrta.
- **Spoznajte svojo novo državo:** pred dokončno selitvijo se odpravite na nekaj izletov v ciljno državo. Spoznajte njen bančni sistem, pravne in upravne postopke ter ljudi in kulturo. Se morate naučiti tujega jezika? Vpišite se v tečaj v domovini, da boste dobro razumeli jezik, preden se boste preselili.

- **Poiščite nasvete pri kolegu podjetniku:** vzpostavite stik s kom, ki je ustanovil lastno podjetje v vaši ciljni državi. Nihče vam ne more dati boljšega nasveta kot nekdo, ki že ima lastne izkušnje s tem, kar načrtujete. Vaš lokalni Euresov svetovalec vam lahko pomaga navezati stike z ustrežno osebo ali organizacijo. Za več informacij o uspešnih podjetnikih EU v posameznih državah obiščite spletno stran ec.europa.eu/enterprise/initiatives/sme-week.
- **Evropska podjetniška mreža:** pomaga malim podjetjem izkoristiti prednosti odprtega evropskega trga. Kot podjetnik lahko pri vsaki od 600 članskih organizacij v EU in zunaj nje dobite raznovrstne informacije. Obiščite: **Enterprise Europe Network**.
- **Evropski mikrofinančni instrument Progress:** je pobuda EU, katere cilj je osebam, ki želijo ustanoviti ali razvijati svoje malo podjetje, olajšati dostop do kredita v višini največ 25 000 EUR. Prenesite letak (ec.europa.eu/social).

Več informacij o delovnih pogojih, ki veljajo za napotene delavce, je na voljo na spletišču Eurofounda, Evropske fundacije za izboljšanje življenjskih in delovnih razmer, na naslovu:

www.eurofound.europa.eu. Obrnete se lahko tudi na svojega lokalnega Euresovega svetovalca.

„Pred selitvijo v tujino pripravite trden poslovni načrt z opisom izdelkov ali storitev, ki jih boste ponujali, ciljnega občinstva in obstoječe konkurence ter trženjske strategije. Ne pozabite na finančni načrt – ne le za podjetje, ampak tudi osebni načrt. Če odhajate v tujino in se nameravate upokojiti v domovini, morate razmisliti, koliko bo v njej vredna pokojnina, ki ste si jo prislužili z delom v drugi državi članici.“

Euresov svetovalec, Nizozemska

„Povabljen sem bil na zaposlitveno srečanje z mrežo EURES, ki je potekalo na javnem zavodu za zaposlovanje v Göteborgu na Švedskem. Imel sem razgovor z družbo Seven Seas Group, ki je iskala posadko za več križark. Po koristnem informativnem srečanju in naknadnem razgovoru so mi čez nekaj mesecev ponudili delo na karibski liniji – ki sem si jo najbolj želel!“

Stefan, iskalec zaposlitve s Švedske

Čezmejni trg dela pomeni, da se delavci, ki živijo v eni državi, dnevno ali tedensko vozijo na delo v sosednjo državo. Taka ureditev je priljubljena po vsej Evropi – več kot 600 000 ljudi dela v eni, živi pa v drugi evropski državi.

ČEZMEJNI DELAVCI IMAJO VEČ PREDNOSTI:

- trg dela v sosednji državi je lahko trdnejši od tistega v domovini;
- vaši družini se ni treba preseliti z vami, kar pomeni, da lahko partnerji obdržijo svojo zaposlitev, otroci pa se lahko še naprej šolajo v domovini;
- zdravstveno zavarovanje in socialno varstvo v domovini običajno lahko obdržite, kar olajša postopek.

Seveda pa vožnja na delo v sosednjo državo vključuje nekaj izzivov, kot so različni nacionalni upravni in pravni postopki, vendar so tem delavcem pri tovrstnih vprašanjih na voljo različne službe za pomoč.

EURES V ČEZMEJNIH REGIJAH LAHKO:

- povezuje iskalce zaposlitve in ustrezna prosta delovna mesta v sosednji državi;
- zagotavlja informacije o življenju in delu v dveh različnih evropskih državah ter o pomoči pri pravnih, upravnih in praktičnih vidikih;
- spremlja trg dela v obeh državah, zaradi česar lahko iskalcem zaposlitve zagotavlja najnovejše informacije o prostih delovnih mestih.

EURES deluje v več kot 20 čezmejnih partnerstvih v več kot 13 državah. Da izpolnijo potrebe po informacijah in skrbijo za sodelovanje med državami, čezmejna partnerstva EURES povezujejo javne zavode za zaposlovanje in poklicno usposabljanje, sindikate, lokalne organe in druge institucije, ki se ukvarjajo z zaposlovanjem in usposabljanjem.

„Vsak dan stotinam čezmejnih delavcev odgovarjamo na vprašanja, kot so: ‚Kje plačujem davke?‘ ‚Kje lahko uveljavljam otroški dodatek?‘ ‚Ali lahko uporabljam zdravstvene storitve?‘ To mobilnim delavcem, ki se selijo v drugo državo, olajša prehod.“

*Euresov svetovalec, Cross Border Partnership
(čezmejno partnerstvo)
Irska/Severna Irska*

„Nekaj stvari o življenju na Madžarskem sem že vedel, ker sem tam študiral, EURES pa mi je pomagal pri bolj ‚tehničnih‘ podrobnostih glede življenja v dveh državah, kot so razlike v davčnih sistemih in sistemih socialnega varstva. Ko se preseliš v novo državo, ne veš, kaj lahko pričakuješ. Vsaka država je edinstvena, zato so tovrstni nasveti neprecenljivi.“

Marcel, iskalec zaposlitve iz Nemčije, ki živi na Madžarskem in se vozi na delo v Avstrijo

OSEBNA, STROKOVNA IN VSESTRANSKA STORITEV

Več kot 1 200 Euresovih svetovalcev v 31 državah je strokovnjakov na področju evropske zaposlitvene mobilnosti. Na voljo so vam za prilagojene nasvete, ki temeljijo na vaših znanjih in spretnostih, kvalifikacijah in željeni zaposlitvi, v pomoč pa so vam skozi celotni postopek selitve. Za kontaktne podatke lokalnih Euresovih svetovalcev obiščite portal za zaposlitveno mobilnost EURES.

„Za številne iskalce zaposlitve je evropski dan zaposlovanja zanimiv prvi korak. Tako lahko navežejo stik s podjetji, ki ponujajo zaposlitev, in jim neposredno izročijo življenjepis. Koristno je tudi, da so na kraju prireditve različne agencije za ‚začasno delo‘ in da so na voljo Euresovi svetovalci, ki lahko pomagajo pri prijavi v zvezi z ‚zaposlitveno mobilnostjo‘.“

Euresov svetovalec, Luksemburg

EVROPSKI (SPLETNI) DNEVI ZAPOSLOVANJA

Te prireditve potekajo večkrat na leto po vsej Evropi, od Norveške do Cipra in od Portugalske do Romunije. Iskalcem zaposlitve zagotavljajo idealno priložnost srečanja tako z Euresovimi svetovalci kot tudi morebitnimi delodajalci, in sicer na kraju prireditve ali na spletu. Udeleženci lahko razpravljajo o svojih načrtih in zastavljajo vprašanja najrazličnejšim strokovnjakom za evropsko zaposlitveno mobilnost na dejanskih (ali virtualnih) seminarjih, razpravah, delavnicah in osebnih srečanjih.

POSEBNE EURESOVE POBUDE

Na voljo je več ciljnih programov za zaposlitveno mobilnost, ki pri iskanju zaposlitve v drugih evropskih državah podpirajo iskalce zaposlitve in zaposlene, ki želijo zamenjati službo, stare od 18 do 30 let. Njihove kvalifikacije, znanja in spretnosti ali izkušnje pri tem niso pomembni, programi pa zagotavljajo različne možnosti financiranja. Ta storitev zagotavlja tudi pomembne koristi za delodajalce, saj njihova podjetja odpira delovni sili, ki je pred tem niso mogli najti na lokalni, regionalni ali nacionalni ravni, in jim pomaga najti ustrezne kandidate za delovna mesta, ki jih je težko zapolniti (glej eures.europa.eu).

„Udeležil sem se zaposlitvenega sejma v Baslu in se srečal z Euresovim svetovalcem iz Luksemburga. Dal mi je praktične in koristne nasvete, vključno z informacijami o trgu dela, življenjskih in delovnih razmerah v državi, ter mi pojasnil, kako naj se prijavljam na delovna mesta. Predstavil mi je tudi korake, ki jih je treba narediti pred selitvijo v tujino.“

Iskalec zaposlitve iz Švice, ki živi in dela v Luksemburgu

STIK Z EU

Osebn

Po vsej Evropski uniji je na stotine centrov Europe Direct. Naslov najbližjega lahko najdete na spletu (european-union.europa.eu/contact-eu/meet-us_sl).

Po telefonu ali pisno

Europe Direct je služba, ki odgovarja na vaša vprašanja o Evropski uniji. Nanjo se lahko obrnete:

- s klicem na brezplačno telefonsko številko: 00 800 6 7 8 9 10 11 (nekateri ponudniki lahko klic zaračunajo),
- s klicem na navadno telefonsko številko: +32 22999696,
- z uporabo obrazca: european-union.europa.eu/contact-eu/write-us_sl.

ISKANJE INFORMACIJ O EU

Na spletu

Informacije o Evropski uniji v vseh uradnih jezikih EU so na voljo na spletišču Europa (european-union.europa.eu).

Publikacije EU

Publikacije EU si lahko ogledate ali naročite na op.europa.eu/sl/publications. Za več izvodov brezplačnih publikacij se obrnite na Europe Direct ali najbližji dokumentacijski center (european-union.europa.eu/contact-eu/meet-us_sl).

Zakonodaja EU in drugi dokumenti

Do pravnih informacij EU, vključno z vso zakonodajo EU od leta 1951 v vseh uradnih jezikovnih različicah, lahko dostopate na spletišču EUR-Lex (eur-lex.europa.eu).

Odprti podatki EU

Na portalu data.europa.eu lahko dostopate do odprtih zbirk podatkov institucij, organov in agencij EU. Zbirke podatkov lahko brezplačno prenesete ter jih ponovno uporabite za komercialne in nekomercialne namene. Na portalu so dostopne tudi številne zbirke podatkov iz evropskih držav.

VAS ZANIMAJO PUBLIKACIJE GENERALNEGA DIREKTORATA ZA ZAPOSLOVANJE, SOCIALNE ZADEVE IN VKLJUČEVANJE?

- Lahko jih prenesete oziroma se nanje brezplačno naročite na naslovu: ec.europa.eu/social/publications
- Na brezplačno elektronsko glasilo Evropske komisije Socialna Evropa se lahko naročite na naslovu: ec.europa.eu/social/e-newsletter
- Na Euresovo glasilo se lahko naročite na naslovu: eures.europa.eu

SEZNAM KLJUČNIH SPLETNIH MEST IN PROGRAMOV EU, NAVEDENIH V TEJ BROŠURI:

- Evropski portal za zaposlitveno mobilnost EURES: eures.europa.eu
- Evropska podjetniška mreža: portal.enterprise-europe-network.ec.europa.eu
- Podjetniki EU: ec.europa.eu/enterprise/initiatives/sme-week
- Evropski dnevi zaposlovanja: europeanjobdays.eu
- Vprašanja o EU: europa.eu/europedirect
- Evropski mikrofinančni instrument Progress. Prenesite letak na: ec.europa.eu/social
- Evropsko ogrodje kvalifikacij (EOK): ec.europa.eu/eqf

- Programi podpore na področju izobraževanja: ec.europa.eu/education
- Vzájemni informacijski sistem o socialni varnosti: ec.europa.eu/missoc
- Napoteni delavci: ec.europa.eu/social
- Pravice iz naslova socialne varnosti: ec.europa.eu/social-security-coordination
- Tvoja Evropa. Pomoč in nasveti za državljane EU in njihove družinske člane: europa.eu/youreurope/citizens
- Tvoja prva zaposlitev EURES: ec.europa.eu/social

PRIDRUŽITE SE NAM NA DRUŽBENIH MEDIJAH:

- euresjobs
- socialeurope
- EURESjob
- EURES European Employment Services

